
Leidraad Schoolbestuur primair onderwijs

E. (Edward) Moolenburgh
Directeur
emoolenburgh@vbs.nl
©VBS, 2020

INHOUD

1.	Inleiding	3
2.	Belangrijkste taak- en verantwoordelijkheidsgebieden	4
3.	Beleidsdocumenten, regelingen en contracten binnen de school	5
4.	Bestuurskalender Primair Onderwijs	8
5.	Wegwijs in het onderwijsjargon	9
6.	Begrippenlijst	10
7.	Afkortingen en begrippen	13

1. Inleiding

De onderwijswereld is voor buitenstaanders vaak nogal ingewikkeld. Op tal van terreinen, zoals HRM-beleid, financiering, toezicht en onderwijskundig beleid, bestaan aparte (wettelijke) regelingen. Regelingen die vaak net even anders zijn dan vergelijkbare regelingen voor het bedrijfsleven. Schoolbestuurders worden, zeker in het begin, overspoeld met deze informatie.

Daarnaast hebben scholen een veelheid aan beleidsplannen, documenten, contracten en notities over de interne en externe organisatie, materiële en financiële zaken, personeel, kwaliteit, leerlingen en het relatienetwerk. Het is niet eenvoudig zicht te krijgen op al deze zaken en helder onderscheid te maken tussen wettelijke verplichtingen vanuit de overheid en de beleidskeuzes van de school.

De VBS heeft deze *Leidraad schoolbestuur primair onderwijs* ontwikkeld om (vrijwillige) bestuurders/interne toezichthouders zicht te geven op de belangrijkste regelingen, verplichtingen en (beleids)documenten. De leidraad omvat een overzicht van de belangrijkste taken en verantwoordelijkheidsgebieden, documenten en beleidsstukken waarover een school moet of kan beschikken. Zo heeft u een handige checklist om na te gaan of alle benodigde en gewenste documenten, regelingen en contracten in de school aanwezig zijn. De leidraad bevat ook een bestuurskalender met de belangrijkste mijlpalen en agendapunten voor de bestuursvergaderingen. Tot slot vindt u een overzicht van het onderwijsjargon (afkortingen, begrippen) en relevante websites.

Op onze website www.vbs.nl vindt u een aantal handreikingen die in het kader van uw bestuurlijke taak van pas kunnen komen, waaronder:

Bestuur en organisatie:

- [Check Code goed bestuur PO](#)
- [Klokkenluidersregeling PO](#)
- [Verkenning one tier](#)
- [Voorbeeld toezichtkader](#)
- [Vragenlijst evaluatie intern toezicht](#)

HRM:

- [Dossieropbouw](#)
- [Duurzame inzetbaarheid](#)
- [HRM checklist PO](#)

De leidraad is een handig instrument om het integrale karakter van het schoolbeleid te bewaken. Vaak zijn beleidsonderdelen afzonderlijk tot stand gekomen, ingegeven door verandering of vernieuwing van wettelijke voorschriften. De invloed op bestaande beleidsstukken of -beslissing is niet altijd meegenomen.

Onze adviseurs zijn gespecialiseerd in het screenen van inhoud en samenhang van de beleidsdocumenten in uw schoolorganisatie, en geven vervolgens adviezen voor de optimalisatie van het integrale karakter. Dit kan voor de organisatie als geheel, maar ook op onderdelen zoals personeelsbeleid.

Wilt u meer weten? Neem dan contact met ons op via 070 331 52 52 of vbs@vbs.nl.

2. Belangrijkste taak- en verantwoordelijkheidsgebieden

Organisatie bestuur en management

Welke afspraken bestaan binnen uw schoolbestuur over de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen management, bestuur en intern toezichthouders? Het is belangrijk goed zicht te hebben op die afspraken.

De wet *Goed onderwijs, goed bestuur* verplicht scholen tot een scheiding tussen bestuur en intern toezicht. De wijze waarop dit vorm krijgt (of heeft gekregen) is allesbepalend voor uw rol. Heeft u een toezichthoudende taak? Is het dan duidelijk waarop u toezicht houdt, wat de doelen zijn en op welke wijze u wordt geïnformeerd? Of heeft u (deels) een uitvoerende of beleidsvoorbereidende rol? In dat geval moet helder zijn hoe het zit met de taakverdeling met het management en hoe het interne toezicht is geregeld. Daarnaast zijn schoolbesturen verplicht tot het vaststellen van een code goed bestuur. Het is goed kennis te nemen van de vastgestelde code.

Inzicht in het schoolbeleid

Als het goed is heeft de school één of meer documenten waarin de toekomstvisie is beschreven en geconcretiseerd in een vierjaren Schoolplan en aangepaste Jaarplanning. De hierna volgende overzichten geven handvatten om inzicht te krijgen in de bestaande afspraken en beleidsdocumenten van uw eigen schoolorganisatie.

Werkgeverschap

Als schoolbestuurder geeft u niet alleen vorm aan het beleid (en/of houdt u toezicht hierop), maar bent u ook bevoegd gezag en werkgever voor het personeel verbonden aan uw school. Een hele verantwoordelijkheid dus! Want goed personeel en een goed draaiend team zorgen ervoor dat de beleidsdoelstellingen gehaald worden.

Goed onderwijs draait om goed personeel. Een HRM-beleidsplan waarin de schooldoelstellingen zijn gekoppeld aan medewerkerscompetenties is dus nodig. Speciaal voor VBS-leden heeft de VBS een personeelsvademeccum en HRM-checklist samengesteld, dat inzicht geeft in al of niet aanwezige beleidsstukken en interne afspraken. Onderdeel is een overzicht van de HRM-verplichtingen en -doelstellingen voor scholen in het primair onderwijs.

Planning & control

Beleid, personeel, maar ook zorgen dat de financiën op orde zijn; hoe ga je hier als bestuur verantwoord mee om? En hoe leg je verantwoording af aan ouders, leerlingen, personeel, MR en overheid? Door gebruik te maken van een goede cyclus van beleid, begroting en verantwoording. Als deze planning- en controlcyclus functioneert, heeft u als bestuur de geruststelling dat u *verantwoord bestuurt* en toewerkt naar de onderwijstoekomst die u voor ogen hebt voor uw school.

3. Beleidsdocumenten, regelingen en contracten binnen de school

Dit overzicht is een geordende inhoudsopgave van alle (beleids)documenten, regelingen en contracten die voor een school en het bestuur van belang zijn. Het is te gebruiken als een checklist en geeft snel inzicht in de aanwezige documenten binnen de school. De documenten met * zijn wettelijk verplicht.

	laatste update	actie nodig? J/N	opmerkingen
1. Algemeen en externe organisatie			
☐ Statuten *			
☐ Uittreksel KvK met zittende bestuurders			
☐ WA-verzekering			
☐ Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering			
☐ Aansluiting Borgstellingfonds *			
☐ Contract Administratiekantoor			
☐ Aansluiting Klachtencommissie			
☐ Samenwerkingsovereenkomst / lokale convenanten			
☐ Strategisch beleidsplan/ Schoolplan */ Jaarplan			
☐ Certificaten en vignetten (indien van toepassing)			
2. Interne organisatie en communicatie			
☐ Organogram			
☐ Managementstatuut *			
☐ Medezeggenschapsreglement * (GMR)			
☐ Medezeggenschapsstatuut*			
☐ Reglement RvT/ Bestuursreglement (soms ook wel huishoudelijk reglement genoemd)			
☐ Klokkenluidersregeling			
☐ Code goed bestuur *			
☐ Klachtenregeling *			
☐ Vertrouwenspersoon			
☐ Informatiebeleid/communicatie			
☐ Beleid horizontale verantwoording			
☐ Jaarverslag (bestuurlijk/ sociaal/ financieel) *			
3. Leerlingen, onderwijs & identiteit			
☐ Schoolgids *			
☐ Erkenning pedagogische vereniging (NMV, NDV)			
☐ Brede school			
☐ Meldcode huislijk geweld/ kindermishandeling			
☐ Incidentenregistratie			
☐ Schoolondersteuningsprofiel (leerlingzorg) *			

☐ Regeling tussenschoolse opvang *			
☐ Regeling BSO Buitenschoolse opvang *			
☐ Pestprotocol *			
☐ Protocol schoolzwemmen			
☐ Privacybeleid			
☐ Veiligheidsbeleid			
☐ Ondersteuningsprofiel en toelatingsbeleid			
☐ Meerjarige leerlingprognose			
☐ Beleid leerplicht			
☐ Beleid schorsing en verwijdering			
4. Personeel/HRM			
☐ Meerjaren formatiebeleid *			
☐ Bestuursformatieplan *			
☐ Werving- & selectiebeleid			
☐ Personeelsdossiers			
☐ Akte van benoeming			
☐ Taakbeleid (belasting, werkverdelingsplan, verdeling, omvang) *			
☐ Doelgroepenbeleid *			
☐ Functieboek en functiebeschrijvingen *			
☐ Meerjarenbeleid scholing en professionele ontwikkeling en de regeling scholing *			
☐ Scholingsplan (jaarlijks) *			
☐ Regeling gesprekkencyclus *			
☐ Persoonlijke ontwikkelingsplannen (POP) *			
☐ Bekwaamheidsdossiers *			
☐ Competentieprofielen/bekwaamheidseisen) *			
☐ Regeling introductie en begeleiding (nieuwe medewerkers en vervangers) *			
☐ Loopbaanbeleid			
☐ Levensfasebewust personeelsbeleid			
☐ Arbeids- en rusttijdenregeling *			
☐ Ziekteverzuimbeleid *			
☐ Arbobeleid incl. RI&E *			
☐ Beloningsbeleid			
5. Financiën			
☐ Jaarrekening* (balans en resultatenrekening) met relevante kengetallen/financieel jaarverslag			
☐ Meerjarig financieel beleidsplan*			

☐ Begroting*			
☐ Sponsoringsbeleid			
☐ Accountantsrapportage			
☐ Regeling ouderbijdragen			
6. Gebouw & materieel			
☐ Meerjarenonderhoudsplanning			
☐ Huisvestingsverordening			
☐ Gebruiksvergunning			
☐ Regeling Medegebruik			
☐ Inboedelverzekering			

4. Bestuurskalender Primair Onderwijs

In deze voorbeeldkalender staat een aantal belangrijke onderwerpen en agendapunten voor vergaderingen van schoolbesturen in het primair onderwijs. De planning is gebaseerd op een schooljaar, de financiële verantwoording loopt per kalenderjaar. Deze kalender is een voorbeeld; het is dus geen verplichting elke maand te vergaderen of onderwerpen per se in de aangegeven maand te behandelen.

Bestuurskalender	
SEPT	<ul style="list-style-type: none"> - nieuwe beleidsplannen schooljaar indienen - vierjaarcyclus schoolplan aanpassen - vaststellen: werkplan bestuur, schoolgids
OKT / NOV	<ul style="list-style-type: none"> - managementrapportage 3^e kwartaal bespreken - conceptbegroting, incl. nieuw beleid aanstaand kalenderjaar bespreken - meerjareninvesteringsplan - meerjarenbegroting aanpassen met nieuwe beleidsplannen en teldatumeffecten - vaststellen: huisvestingsplannen
JAN	<ul style="list-style-type: none"> - managementrapportage 4^e kwartaal bespreken - financieel administratieve afsluiting vorig kalenderjaar - bespreking toekomst (bijv. SWOT, tevredenheidsonderzoek (leerling/personeel), leerlingprognose en risicoanalyse) - vóór 1 februari: aanvraag huisvesting bij gemeente
FEB	<ul style="list-style-type: none"> - huidig beleid en nieuwe beleidskeuzes (+ financiële uitgangspunten nieuwe begroting) bespreken - functioneringsgesprek/gesprekkencyclus - vaststellen: meerjarenbeleidsplan, beleidsplan komend schooljaar
MRT	<ul style="list-style-type: none"> - concept jaarverslag bespreken - CITO-resultaten bespreken - vaststellen: richtlijnen en kaders van de begroting
APR	<ul style="list-style-type: none"> - managementrapportage 1^e kwartaal bespreken - begroting bij ongewijzigd beleid presenteren - concept formatieplan
MEI	<ul style="list-style-type: none"> - schoolgids komend schooljaar - scholingsplan, scholing en professionalisering - vaststellen: formatieplan - evaluatie beleid lopend schooljaar - vaststellen: jaarverslag
JUN/JUL	<ul style="list-style-type: none"> - vaststellen: schoolplan/jaarplan - managementrapportage 2^e kwartaal bespreken
EINDE SCHOOLJAAR	<ul style="list-style-type: none"> (Rapportage) gesprekkencyclus Normjaartaak en taakbeleid

Heeft u nog vragen? Bel de VBS Helpdesk: 070 331 52 15

De VBS Helpdesk is bereikbaar op maandag t/m vrijdag en per e-mail via helpdesk@vbs.nl. Wij helpen u graag verder te komen.

5. Wegwijs in het onderwijsjargon

Handige websites

Bestuur & management

www.vbs.nl	Verenigde Bijzondere Scholen
www.poraad.nl	Sectororganisatie primair onderwijs
www.avs.nl	Algemene Vereniging voor Schoolleiders
www.nsa.nl	Schoolleidersacademie primair onderwijs
www.ocnv.nl	Onderwijsbond CNV
www.aob.nl	Algemene onderwijsbond
www.oudersonderwijs.nl	Ouders & Onderwijs is een informatiepunt voor ouders over onderwijs

Bestuurlijk & politiek

www.overheid.nl	parlementaire stukken
www.rijksoverheid.nl	overheidsvoorlichting

Onderwijs

www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw#ref-minocw	ministerie van OCW
www.duo.nl	Dienst uitvoering onderwijs (bekostiging)
www.kennisnet.nl	kennisnet voor leerling, ouder, manager
www.nuffic.nl	voor internationalisering in het onderwijs; uitwisselingsprogramma's, studiereizen
www.onderwijsraad.nl	adviesorgaan voor de regering en de Kamer voor onderwijsvraagstukken
www.owinsp.nl	Inspectie van het Onderwijs
www.cito.nl	toetsontwikkeling
www.dalton.nl	Nederlandse Dalton Vereniging
www.jenaplan.nl	Nederlandse Jenaplan Vereniging
www.montessori.nl	Nederlandse Montessori Vereniging
www.freinet.nl	De Freinetbeweging; vereniging voor Freinetscholen
www.vrijescholen.nl	Vereniging van vrijescholen
www.aps.nl	onderwijsadviesbureau voor onderwijsvormgeving, schoolontwikkeling en leiderschap

Personeel

www.vervangingsfonds.nl	
www.participatiefonds.nl	
www.arbeidsinspectie.nl	informatie over werktijden, CAO-bepalingen en arbeidsverhoudingen
www.arbeidsmarktplatformpo.nl	platform van de PO sector voor werknemers en werkgevers in het PO

6. Begrippenlijst

beleidscyclus	standaardvolgorde van ontwikkeling en evaluatie van beleid, ook wel PDCA-cyclus genaamd: ontwikkelen ('plan') – uitvoeren ('do') – evalueren ('check') – bijstellen ('act')
benchmark	gemiddelde kengetallen (zie aldaar) van vergelijkbare organisaties
bestuurskalender	logisch-systematische ordening van bespreekpunten voor een (school-)bestuur op jaarbasis
bestuursvademecum	logisch-gesystemiseerd overzicht van alle documenten en beleidsstukken waarover een school(-bestuur) normaliter zou moeten beschikken
bevoegd gezag	wettelijke term voor het orgaan dat met de eindverantwoordelijkheid voor de school is belast ('schoolbestuur')
bijzonder onderwijs	onderwijs op basis van een bepaalde levensbeschouwelijke richting (waaronder ook de 'algemene' richting), uitgaande van een private rechtspersoon (zie aldaar)
brede school	school met aanvullend activiteiten aanbod buiten schooltijden
directieberaad	college van schoolleiders, als regel binnen één bevoegd gezag, functionerend op basis van collegiale gelijkwaardigheid
exploitatieoverzicht	overzicht van periodieke inkomsten en uitgaven (op maand- of jaarbasis), te onderscheiden van investeringsoverzicht
jaarsverslag	document waarin het gevoerde beleid wordt verantwoord, als regel te onderscheiden in: bestuursbeleid, sociaal beleid & financieel beleid
kengetallen	prestatie-indicatoren of cijfers die zekere kenmerken van de organisaties uitdrukken
lokaal onderwijsoverleg	overleg tussen (vertegenwoordigers van de) gemeente in de rol van lokale overheid en vertegenwoordigers van de lokale schoolbesturen
managementrapportage	gestructureerde informatievoorziening van het management aan het bestuur c.q. aan de raad van toezicht
managementteam	college van leidinggevenden (schoolleiders en/of anderen), functionerend op basis van collegiale verantwoordelijkheid

---

managementstatuut	regeling waarin de verhouding tussen bestuur en schoolleider is uitgewerkt
medezeggenschapsraad	inspraakcollege op schoolniveau, paritair (50-50) samengesteld uit gekozen door/uit de personeelsleden en de ouders/verzorgers
ondersteuningsprofiel	In een ondersteuningsprofiel staat aangegeven welke voorzieningen de school heeft om zorgleerlingen op te vangen
openbaar onderwijs	onderwijs uitgaande van gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen, uitgaande van een gemeente of een door de gemeente ingerichte rechtspersoon (zie aldaar)
ouderraad	georganiseerd verband van ouders met als doel het verrichten van ondersteunende werkzaamheden in de school (en dus geen medezeggenschapsorgaan)
passend onderwijs	Met <i>passend onderwijs</i> wil de overheid bereiken dat alle kinderen een passende plek in het onderwijs krijgen. Scholen bieden daarom extra hulp aan leerlingen.
rechtspersoon	voor wat de onderwijswetgeving betreft: stichting of vereniging die een of meer scholen in stand houdt
rechtspositie	het geheel van arbeidsvoorwaarden voor onderwijspersoneel
samenwerkingsverband	In een samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over welke begeleiding de reguliere scholen moeten kunnen bieden (zie ook <u>ondersteuningsprofiel</u>) en over de verdeling van de ondersteuningsgelden.
schoolgids	wettelijk verplicht schooldocument op schooljaarbasis waarin de belangrijkste kenmerken en organisatiegegevens van de school worden vermeld
schoolplan	wettelijk verplicht schooldocument op vier jarenbasis met daarin: missie, visie, pedagogisch-didactische uitgangspunten en strategische beleidsplanning van de school
schoolleider	degene die namens het bevoegd gezag het dagelijks beheer over de school voert, waarbij de bevoegdheid beperkter of ruimer kan zijn naargelang het bestuursconcept

---

statuten	inrichtingsvoorschriften voor de rechtspersoon, vastgelegd in een notariële akte
stichting	rechtspersoon, waarbij alleen het hebben van een bestuur als hoogste orgaan een wettelijke verplichting is
vereniging	rechtspersoon met leden, waarbij de algemene ledenvergadering (ALV) wettelijk het hoogste orgaan is, naast een bestuur dat namens de ALV het beleid bepaalt

7. Afkortingen en begrippen

AB	Algemeen Bijzonder/Algemeen Bestuur/Ambulante Begeleiding
AB'er	Ambulant Begeleider
ADV	Arbeids Duur Verkorting
AOB	Algemene Onderwijs Bond
AVS	Algemene Vereniging van Schoolleiders PO
Awb	Algemene wet bestuursrecht
Bao	Basis onderwijs
BAPO	Bevordering Arbeids Participatie Ouderen
Brin	Basisregistratie voor instellingen voor de bekostiging
BSO	Buiten Schoolse Opvang
Cfi/DUO	Centrale financiën instellingen; zie ook bij 'Handige websites'
CITO	Centrale Instelling voor Toets Onderzoek; zie ook bij 'Handige websites'
CKV	Culturele en Kunstzinnige Vorming
combinatieklas	Meerdere groepen in één klas ondergebracht
continurooster	Lesrooster waarbij alle kinderen tussen de middag overblijven
CvB	College van Bestuur
Cvl	Commissie voor de Indicatiestelling
DGO	Decentraal Georganiseerd Overleg
denominatie	Naamgeving; onderscheid in Openbaar, Katholiek, Christelijk en Algemeen Bijzonder onderwijs
DLE	Didactisch Leeftijds Equivalent
EGO	Ervarings Gericht Onderwijs
EC	Expertise Centrum
Fuwa	Functiewaardering
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschaps Raad
GPL	Gemiddelde Personeels Last
HVO	Humanistisch Vormings Onderwijs
IB'er	Intern Begeleider
ID-banen	In- en Doorstroombanen
IPB/HRM	Integraal Personeels Beleid
JGZ	Jeugd Gezondheids Zorg
LGC	Landelijke Geschillen Commissie
LGF	Leerling Gebonden Financiering
LIO	Leraar In Opleiding
LKC	Landelijke Klachten Commissie
LOBO	Landelijke Oudervereniging Bijzonder Onderwijs; zie ook bij 'Handige websites'
LONDO	Bekostigingsstelsel vergoeding materiële instandhouding MI
LVS	Leerling Volg Systeem
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
MI	Materiële Instandhouding

MOP	Meerjaren Onderhouds Plan
MR/GMR	Medezeggenschapsraad/Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
OBD	OnderwijsBegeleidingsDienst
OGO	Ontwikkelings Gericht Onderwijs
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OOP	Onderwijs Ondersteunend Personeel
OP	Onderwijzend Personeel
OP	Ontwikkelingsperspectief
OR	Ouderraad
PABO	Pedagogische Academie voor Basisonderwijs
PCL	Permanente Commissie Leerlingenzorg
PF	Participatie Fonds
PMR	Personeelsgeleding MR
PO	Primair Onderwijs
PRO	Praktijkonderwijs
RDDF	Risico Dragend Deel van de Formatie
RT-er	Remedial Teacher
RPBO	Rechts Positie Besluit Onderwijs
rugzakje	Populaire omschrijving van het traject leerling gebonden financiering
RvT	Raad van Toezicht
SBD	School Begeleidings Dienst
SBO	Speciaal Basisonderwijs
SO	Speciaal Onderwijs
SOP	School Ontwikkelings Plan
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VF	Vervangings Fonds
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WEC	Wet Expertise Centra
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WMS	Wet Medezeggenschap Scholen
WOT	Wet Onderwijs Toezicht
WPO	Wet Primair Onderwijs
WVO	Wet Voortgezet Onderwijs